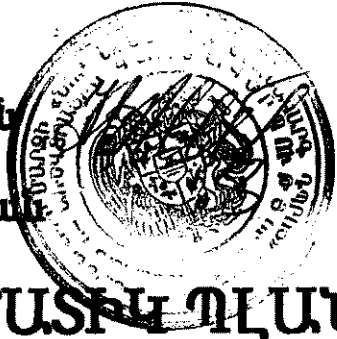

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատու

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ VIII

Առարկա՝ *Հայոց լեզու*

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխանորդ հաստատված է *ՀՊՁՄ Հանրակրթության նախարարության կողմից*

Քննարկված է *Վերսե Բարսեղյանի ղեկավարությամբ 2022 թ. 08.08-ին կազմակերպված ԺՏ նիստում*

Արձանագրություն թիվ *1* *26.08.2022թ.*

Ուսուցիչ՝ *Վերսե Բարսեղյան / Բարսեղյան*

Մեթոդական միավորման նախագահ՝ *Բարսեղյան*

Հայրենիքի քաղաքացիության օրենքի մասին

Ժամ, շաբաթական 1 ժամ/

Պատասխան	№	Դասի բաժինը, թեման, նյութը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների	Ժամ	Տնային հանձնարարություն	ամսաթիվ		
		Ներածություն						
			ԹԵՄԱ I. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՆԵՐԻ ՕՐՈՔ (10 ժամ)					
		Հայոց եկեղեցու դերն անկախության վերականգնման և ամրապնդման գործում	Իմանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Չաքարի ազգեցուցումը նորոգության հանգամանքներին մասին Սևանի կղզու մ. IX դ. կառուցված եկեղեցիների անունները Հովհաննես Դրասխանակերտցու պատմական աշխատության անվանումը Սուրբ Խաչ եկեղեցու կառուցման վայրը, տարբերակը, ճարտարապետի և պատվիրատուի անունները Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> բնութագրել Չաքարի ազգեցուցումը բնութագրել Հովհաննես Դրասխանակերտցուն 	Իմանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Աշոտի շխանին թագավորի ճակատագրի մասին Չաքարի ազգեցուցումը կատարած քայլերը Գևորգ Բ Գառնեցի կաթողիկոսի ընտրության և գործունեության կարևոր դրվագները Մաշտոց Ա եղիվարդեցի կաթողիկոսի թողած ծիսական ժողովածուի անվանումը Հովհաննես Դրասխանակերտցու գործունեության կարևոր դրվագները Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> բացատրել <<խոստովանող>> հասկացությունը բացատրել աշխարհական Չաքարի կաթողիկոս ընտրվելու հանգամանքները 	Իմանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Փոտպատրիարքի պահանջի, 862թ. Շիրակավանում գումարված ժողովի և նրա ընդունած որոշման մասին Գևորգ Բ Գառնեցու օրհնության թագադրված հայոց թագավորներին կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> գնահատել Փոտպատրիարքի քաղկեդոնականությանը ներդրումը պահանջը մերժելու հայերի քայլի կարևորությունը վերլուծել կաթողիկոսական աթոռի՝ Աղթամարում հաստատվելու պատճառները 	3		
4	1	Շիրակավանի ժողովը: Չաքարի ազգեցի			1	§1 էջ 5-6 <i>պատրճեկ</i>		
2	2	Գևորգ Բ Գառնեցի			1	§1 էջ 7-8 <i>պատրճեկ</i>		
3	3	Հովհաննես Ե Դրասխանակերտցի: Կաթողիկոսական աթոռի տեղափոխությունը Դվինից Աղթամար			1	§1 էջ 8-11 <i>պատրճեկ</i>		
		Հայոց եկեղեցին Բագրատունյաց	Իմանա՝		2			

		2 ը շ ան ու մ	<ul style="list-style-type: none"> • 1022 թ. կատարված շրոթի նեքի ծեսի մասին • Անիի թագավորության վերացման դրվագները • «Կարողանա» • բացատրել կաթողիկոսի ««Գետադարձ»» մակ-անվան ստանալ ու պատճառը • բացատրել Անիի թագավորության կործանումից հետո 	<ul style="list-style-type: none"> • Սարգիս Ա կաթողիկոսի կենդանության օրոք նոր կաթողիկոսի ձեռնադրության անհրաժեշտության մասին • իսաչիկ Բ Անեցու գահակալման շրջանի մասին • Շամնդավի ժողովի մասին • Բարսեղ Անեցի կաթողիկոսի գործունեության կարևոր դրվագները • «Կարողանա» • բացատրել բյուզանդացիների՝ Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսին Յայաստան վերադառնալ չթույլատրելու պատճառները • բացատրել սելջուկյան արշավանքերի ժամանակ բյուզանդացիների՝ հայոց եկեղեցու նկատմամբ քաղաքականության նպատակները 	<ul style="list-style-type: none"> • Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսի կողմից ստեղծված եպիսկոպոսության ներքին ու ներքին • Բարսեղ Անեցի կաթողիկոսի ստացած տիտղոսը • Յայրապետական աթոռների ստեղծման մասին • «Կարողանա» • մեկնաբանել Պետրոս Գետադարձի՝ Անանիա վրդա. Սանահնեցու և տված պատվերի նպատակը • վերլուծել Բյուզանդիայի՝ Յայաստանի նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի հետևանքները • վերլուծել հայրապետական աթոռների առաջացման վտանգը Յայոց եկեղեցու համար 			
9	9	Յայոց կաթողիկոսական աթոռի դեգերումները	<ul style="list-style-type: none"> • բացատրել Անիի թագավորության կործանումից հետո 	<ul style="list-style-type: none"> • Բարսեղ Անեցի կաթողիկոսի գործունեության կարևոր դրվագները • «Կարողանա» • բացատրել բյուզանդացիների՝ Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսին Յայաստան վերադառնալ չթույլատրելու պատճառները • բացատրել սելջուկյան արշավանքերի ժամանակ բյուզանդացիների՝ հայոց եկեղեցու նկատմամբ քաղաքականության նպատակները 	<ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել Պետրոս Գետադարձի՝ Անանիա վրդա. Սանահնեցու և տված պատվերի նպատակը • վերլուծել Բյուզանդիայի՝ Յայաստանի նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի հետևանքները • վերլուծել հայրապետական աթոռների առաջացման վտանգը Յայոց եկեղեցու համար 	1	§ 5 էջ 26-28 <i>պարսեղ</i>	
10	10	Կաթողիկոսական աթոռի վերականգնումը Անիում	<ul style="list-style-type: none"> • Բյուզանդիայի՝ Յայոց եկեղեցու նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի պատճառները 	<ul style="list-style-type: none"> • Բարսեղ Անեցի կաթողիկոսի գործունեության կարևոր դրվագները • «Կարողանա» • բացատրել բյուզանդացիների՝ Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսին Յայաստան վերադառնալ չթույլատրելու պատճառները • բացատրել սելջուկյան արշավանքերի ժամանակ բյուզանդացիների՝ հայոց եկեղեցու նկատմամբ քաղաքականության նպատակները 	<ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել Պետրոս Գետադարձի՝ Անանիա վրդա. Սանահնեցու և տված պատվերի նպատակը • վերլուծել Բյուզանդիայի՝ Յայաստանի նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի հետևանքները • վերլուծել հայրապետական աթոռների առաջացման վտանգը Յայոց եկեղեցու համար 		§ 5 էջ 28-32 <i>պարսեղ</i>	
10		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		<i>պարսեղ և ջեմ համբեղ թեմայի պարսեղ զբոսնի Կեհի</i>		1		

ԹԵՄԱ II. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԿԻԼ ԻԿԻԱՑՈՒՄ (7 ժամ)

		Յայոց եկեղեցու կազմակերպումը	Իմանա՝ • 1113 թ. Գրեգոր	Իմանա՝ • 1113 թ. Գրեգոր	2		
--	--	------------------------------	----------------------------	----------------------------	---	--	--

14	1	<p>Հայոց եկեղեցու կառույցների ձևավորումը Կիլիկիայում Հայրապետական աթոռի հաստատումը Հռոմկլայում</p>	<p>Իմաստ - Կիլիկիայում Հայոց եկեղեցու կառույցների ձևավորման մասին - հայ-հռոմեական եկեղեցական հարաբերությունների սկզբնավորման մասին</p>	<p>Պահպանված են ընտրություններ Կիլիկիայի թեոքրատիկոսի եպիսկոպոսի կողմից հակաթոռ կաթողիկոսությունը ստեղծման մասին - Հայոց և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման փորձերի, միավորման շուրջ առաջացած երկու ուղղությունների մասին - Ներսես Շնորհալու գործունեությունը - Հայաստանում եկեղեցու իրավունքները վերականգնելու ուղղությամբ Չաքարյանների կատարած քայլերը - Ստեփանոս Օրբելյանի նախածեռությամբ Նորավանքում գույքի և ժողովի և ընդունած որոշման մասին - միարարական շարժման դեմ Հակոբ Բ Մանավարզեցի կաթողիկոսի ձեռնարկած գործողությունները, միարարների դեմ պայքարող ուսուցիչական կենտրոնները - Հայոց եկեղեցու և պապականության հարաբերությունները <<117 մուլ ություններ>> գրքում Կիրովանդակություն հիմնական դրույթները Կարողանա՞ - բացատրել հակաթոռ, բանադրել, դավանափոխություն, <<միավորյալ մի քնություն>></p>	<p>գույքի և ժողովի կաթողիկոսի ընտրությունները կարգի հաստատման և դրան պատկերման մասին - Հայոց կաթողիկոսի ընտրությունը հաստատող չորս արքեպիսկոպոսությունների անվանումները, - Հայոց կաթողիկոսի և Կիլիկիայի արքեպիսկոսի հաստատված հարաբերությունների մասին - Հռոմկլայի ժողովի իրավիքի մասնատրեթիվը, պատճառները և ընդունած որոշումները - Չաքարյան Հայաստանի ուսուցիչական կենտրոններում գիտամանկավարժական գործունեությունը - Հայ-վրացական եկեղեցական հարաբերությունները, 1203թ. և 1242թ. Սուլեյմանյան պայմանագրի կնքումը և դրանց որոշումների մասին - Սսի 1307թ. և Ադանայի 1317թ. ժողովները և Հայաստանում դրանց արձագանքները, և 1361թ. Սսի ժողովում դրանք չեղյալ հայտարարելու մասին</p>	1	§6 էջ 33-35	
14	2	<p>Կաթողիկոսների ընտրությունները կարգը Կիլիկիայի արքեպիսկոսի և Հայոց կաթողիկոսությունների փոխհարաբերությունները Խառնակ շրջան</p>	<p>- Չաքարյան Հայաստանում կառուցված նշանավոր վանական համալիրները և ուսուցիչական կենտրոնները - Հայաստանում միարարական շարժման տարածման մասին Կարողանա՞ - բացատրել Մեծ Հայքից դուրս գտնվող հայ իշխանների՝ Հայոց եկեղեցու նախնական պատճառները - նշել միարարների նպատակները - բացատրել Հայրապետական աթոռի՝ Հռոմկլայից Սիստեղափոխություն պատճառները - բացատրել Կիլիկիայի Հայաստանի՝ հույսը միայն եվրոպայի հետ կապելու աստիճանները</p>	<p>Չաքարյան Հայաստանում կառուցված նշանավոր վանական համալիրները և ուսուցիչական կենտրոնները - Հայաստանում միարարական շարժման տարածման մասին Կարողանա՞ - բացատրել Մեծ Հայքից դուրս գտնվող հայ իշխանների՝ Հայոց եկեղեցու նախնական պատճառները - նշել միարարների նպատակները - բացատրել Հայրապետական աթոռի՝ Հռոմկլայից Սիստեղափոխություն պատճառները <<117 մուլ ություններ>> գրքում Կիրովանդակություն հիմնական դրույթները Կարողանա՞ - բացատրել հակաթոռ, բանադրել, դավանափոխություն, <<միավորյալ մի քնություն>></p>	<p>Հայաստանի ուսուցիչական կենտրոններում գիտամանկավարժական գործունեությունը - Չաքարյան Հայաստանի ուսուցիչական կենտրոններում գիտամանկավարժական գործունեությունը - Հայ-վրացական եկեղեցական հարաբերությունները, 1203թ. և 1242թ. Սուլեյմանյան պայմանագրի կնքումը և դրանց որոշումների մասին - Սսի 1307թ. և Ադանայի 1317թ. ժողովները և Հայաստանում դրանց արձագանքները, և 1361թ. Սսի ժողովում դրանք չեղյալ հայտարարելու մասին</p>	1	§6 էջ 35-37 <i>պարբեր</i> §6 էջ 37-38 <i>պարբեր</i>	
		<p>Հայ-հռոմեական և հայ-բյուզանդական եկեղեցական հարաբերությունները</p>				1		
13	3	<p>Հայ-հռոմեական եկեղեցական հարաբերությունները Հայ և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման խնդիրը</p>	<p>Հայ-հռոմեական եկեղեցական հարաբերությունները Հայ և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման խնդիրը</p>	<p>Հայ-հռոմեական եկեղեցական հարաբերությունները Հայ և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման խնդիրը</p>	<p>Հայ-հռոմեական եկեղեցական հարաբերությունները Հայ և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման խնդիրը</p>			
14	4	<p>Հռոմկլայի եկեղեցական ժողովը</p>	<p>Հռոմկլայից Սիստեղափոխություն պատճառները - բացատրել Կիլիկիայի Հայաստանի՝ հույսը միայն եվրոպայի հետ կապելու աստիճանները</p>	<p>Հռոմկլայից Սիստեղափոխություն պատճառները <<117 մուլ ություններ>> գրքում Կիրովանդակություն հիմնական դրույթները - բացատրել հակաթոռ, բանադրել, դավանափոխություն, <<միավորյալ մի քնություն>></p>	<p>Հռոմկլայից Սիստեղափոխություն պատճառները <<117 մուլ ություններ>> գրքում Կիրովանդակություն հիմնական դրույթները - Հայ-վրացական եկեղեցական հարաբերությունները, 1203թ. և 1242թ. Սուլեյմանյան պայմանագրի կնքումը և դրանց որոշումների մասին - Սսի 1307թ. և Ադանայի 1317թ. ժողովները և Հայաստանում դրանց արձագանքները, և 1361թ. Սսի ժողովում դրանք չեղյալ հայտարարելու մասին</p>	1	§7 էջ 40-44 <i>պարբեր</i>	

14 ԿԼՄԶԻՆԵՐ

		<p>Գալիթ թռռնիկյան Եպիս- կոպոսի գործողության նկատմամբ պատճառները • վերուժել XIIդ. Կեսերիս Յայնոց Բյուզանդական Եկեղեցիների միավորման 2 ուրջ առաջացած երկու ուղղության նկատմամբ գործողությունները</p>	
<p>Յայնոց եկեղեցին Չաքարյան Յաստանում</p>		<p>Բարձր մշակույթ Կողմից Կաթողիկոսա- կան աթոռ Յայաստանից դուրս տեղափոխելու թայլը • քաղաքում Յոնմկեայի Յայնոց Կաթողիկոսների <<Ամենայն Յայնոց Կաթողիկոս>> տիրող սուր Ուղղության պատճառները • գնահատել Յայնոց եկեղեցու ունեցած դերը Կիլի- կիայում Յայնոց պետականության ստեղծման գոր- ծում • վերուժել դավանաբանության կրոնական, ազ- գային և քաղաքական վտանգները հայերի համար գնահատել Յայնոց եկեղեցու դերը Կիլիկիայում պետականության ստեղծման գործում</p>	
<p>18 5 Յայնոց եկեղեցու կազմակերպումը Չաքարյան Յաստանում Եկեղեցու հոգևոր- մշակութային գործունեությունը</p>			<p>1 \$8 էջ 45-46 <i>պատշաճ</i></p>

17 6 Կիլիկիայի Յայնոց

				<p>Դավիթ Թոմնիկյան Եպիս- կոպոսի գործողության ներքին պատճառները • վերլուծել XIIդ. կեսերին Յայնոս բյուզանդական եկեղեցիների միավորման շուրջ առաջացած երկու ուղղությունների գործողությունները</p>	<p>Բարսեղ Անցուն կողմից կաթողիկոսա- կան աթոռը Յայաստանից դուրս տեղափոխելու քայլը • բացատրել Յոսմկլեայի Յայնոս կաթողիկոսների՝ <<Ամենայն Յայնոս կաթողիկոս>> տիրույթ ցնդունելու պատճառները • գնահատել Յայնոս եկեղեցու ունեցած դերը Կիլի- կիայում Յայնոս պետականության ստեղծման գոր- ծում • վերլուծել դավանափոխության՝ կրոնական, ազ- գային և քաղաքական վտանգները հայերի համար գնահատել Յայնոս եկեղեցու դերը Կիլիկիայում պետականության անկումից հետո</p>			
		<p>Յայնոս եկեղեցին Չաքարյան Յայաստանում</p>				2		
18	5	<p>Յայնոս եկեղեցու կազմակերպումը Չաքարյան Յայաստանում եկեղեցու հոգևոր- մշակութային գործունեությունը</p>				1	<p>§8 էջ 45-46 <i>պարզեմ</i></p>	
17	6	Կիլիկիայի Յայաստան						

	Հայոց եկեղեցին և հայ ազատագրական շարժումը XV- XVII դարերում	<ul style="list-style-type: none"> • հայ տապաքրոն թյան ամառ նեկի անու նը և նրա բովանդակությունը • Մխիթարյան միաբանության հիմնադրի անու նը, հիմնադրման տարեթիվը և վայրը • Հայոց եկեղեցու և Նաղիռ շահի հարաբերությունները մասին • հայ երեսնամառի նպարբերակ անի անվանումը, հրատարակման վայրը, տարեթիվը, հրատարակչին <p>Կարողանա՛</p> <ul style="list-style-type: none"> • թվարկել IV-XV դդ. ամառացած Հայոց կաթողիկոսությանը ենթակա կամուրջների և ներկայումս գործող նվիրապետական աթոռների անունները • բնութագրել Աղթամարի Չաքարիա կաթողիկոսն և գնահատել նրա գործունեությունը • բացատրել Նաղիռ շահի՝ Հայոց եկեղեցու և հայ երի հանդեպ ունեցած վերաբերմունքի պատճառները 	<ul style="list-style-type: none"> • Մխիթարյան երկրորդ միաբանության հաստատման վայրը և տարեթիվը • Սիմեոն Երևանցի կաթողիկոսի իրականացրած կարևոր ձեռնարկները Կարողանա՛ • բացատրել Գրիգոր Մուսաբեկյանի՝ Վաղարշ պատմողափոխվելու ամառարկի մեթոման պատճառները • բացատրել Հայոց կաթողիկոսությանը ենթակայ յուրաքանչյուր կամուրջի ստեղծման պատմական պայմանները • բացատրել <<մետրոպոլիտություն>>, <<եպիսկոպոսություն>> հասկացությունները • գնահատել Մովսես Տաթևացու գործունեությունը 	<p>անունները ըստ ժամանակագրության</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>§ 13 էջ 71-73 պատրել</p> <p>§ 13 էջ 73-75 պատրել</p> <p>§ 14 էջ 76-79 պատրել</p> <p>§ 14 էջ 79-81 պատրել</p> <p>§ 15 էջ 82-83 պատրել</p> <p>§ 15 էջ 83-85 պատրել</p> <p>§ 16 էջ 86-91 պատրել</p>				
26	Հայ կալան պետականության վերականգնման փորձ XV դարի կեսերին								
	Հայաստանն ազատագրելու ծրագրերը: Ստեփանոս Սալմաստեցի: Միքայել Սեբաստացի								
	Հոգևոր-մշակութային կյանքի զարթոնքը: Մովսես Գ Տաթևացի								
27	Հայ կալան տապաքրոն թյան սկզբնավորումը Մայրաթոռի և հոգևոր-մշակութային կյանքի զարթոնքը: Մովսես Գ Տաթևացի								
28	Հակոբ Ջուղայեցի: Ս. Էջմիածնի 1677 թվականի գաղտնի խորհրդածոցովը								
	Կաթոլիկ շարժումը հայոց մեջ: Մխիթարյանը								
29	Կաթոլիկության տարածումը հայ երի մեջ								
30	Մխիթար Սեբաստացին և Մխիթարյանը								
	Հայոց եկեղեցին XVIII դարում								
31	Հայոց եկեղեցին XVIII դարի ամառին կեսին: Սիմեոն Երևանցի Հայոց եկեղեցին XVIII դարի վերջին								

38	ԱՏԻՈՒՄԻՄ	<p>ժեսթիկերի ու թե՛ստեր, գաբրիելի և Եղ խուճե՛րու հասարակացումը և Երբ:</p>		<ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել Միտթարյանների <<ազգո չգոհել կրոնի և կրոնո ազգությանը >> հավատամքի իմաստը, արտահայտել սեփական վերաբերմունք • համեմատել Սիմեոն Երևանցի և Արտամ Կրե- տացի կաթողիկոսների գործունեությունները 	1	
33-34	Կրկնաթյուն				2	